

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ VÀ KHAI THÁC THÔNG TIN - TƯ LIỆU TẠI THƯ VIỆN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP. HCM

LÊ QUỲNH CHI*

1. Đặt vấn đề

Yêu cầu đổi mới giáo dục đại học Việt Nam đang đặt ra trước các trường đại học nhiệm vụ: Phải tạo được sự chuyển biến cơ bản và toàn diện từ mục tiêu, nội dung chương trình đào tạo, phương pháp dạy và học, đội ngũ giảng viên cho đến cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ cho giảng dạy, học tập. Chỉ trên cơ sở đổi mới về chất như vậy mới có thể nâng cao được chất lượng và hiệu quả giáo dục đại học. Trong các yếu tố đổi mới trên, thư viện nhà trường là yếu tố được quan tâm, chú ý. Bởi thư viện là bộ phận không thể thiếu trong việc cung cấp thông tin, tạo điều kiện cho người học phát triển toàn diện, đặc biệt là tư duy sáng tạo, góp phần giúp nhà trường hoàn thành sự nghiệp đào tạo nguồn nhân lực

Sự phát triển như vũ bão của công nghệ thông tin đã dẫn đến hiện tượng “bùng nổ thông tin” và gia tăng đáng kể các xuất bản phẩm, các vật mang tin khác. Kinh tế xã hội phát triển, nhu cầu người dùng tin ngày một nhiều hơn, sâu hơn và chính xác hơn đã tạo ra một sức ép rất lớn buộc hệ thống thông tin - thư viện nói chung và thư viện đại học nói riêng phải có những thay đổi phù hợp để đáp ứng với nhu cầu, nhiệm vụ mới.

Trong những năm qua, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh (ĐHSP TP. HCM) rất chú trọng đến việc đổi mới, hoàn thiện hệ thống thông tin thư viện Trường nhằm phục vụ hiệu quả mục tiêu đào tạo chất lượng cao.

---

* ThS, Trường ĐHSP Tp.HCM

2. Một số giải pháp nâng cao hoạt động quản lí và khai thác thông tin – tư liệu tại Thư viện Trường Đại học Sư phạm Tp. HCM

2.1. Hoàn thiện hệ thống thông tin Trường ĐHSB TP.HCM

2.1.1. Quản lí và khai thác hiệu quả nguồn lực thông tin

Đánh giá hiệu quả của hoạt động khai thác thông tin - tư liệu, người ta không chỉ đơn thuần dựa vào vốn tài liệu giá trị và phong phú hoặc số lượng tài liệu quý hiếm mà còn dựa vào số vòng quay của tài liệu nhiều hay ít, số lượt bạn đọc đến sử dụng thư viện tăng hay giảm và khả năng phục vụ của thư viện. Chính vì vậy, xây dựng một chính sách phát triển nguồn lực thông tin hợp lí là một việc làm hết sức cần thiết và quan trọng.

– *Nội dung tài liệu:* Trải qua hơn 30 năm hình thành và phát triển, Thư viện Trường ĐHSB TP.HCM đã có một kho tài liệu khá phong phú, đa dạng, đáp ứng được một phần đáng kể nhu cầu của bạn đọc. Tuy nhiên, do được tiếp quản thư viện của chế độ cũ nên nhiều tài liệu thông tin đã lạc hậu, đặc biệt là mảng sách khoa học kỹ thuật. Vì vậy, cần có kế hoạch chọn lọc, thanh lý những tài liệu không còn giá trị sử dụng, nhưng để tránh lãng phí tài liệu, nhất thiết phải lập một Hội đồng thanh lý, có đại diện của các khoa.

Căn cứ vào hiện trạng Thư viện, nhu cầu tin của bạn đọc, kinh phí được cấp, Thư viện xác định diện tài liệu cần bổ sung và có hình thức, kế hoạch bổ sung phù hợp. Cụ thể: tăng cường bổ sung tài liệu khoa học tự nhiên, ngoại ngữ theo tỷ lệ: khoa học tự nhiên 15%, ngoại ngữ 15% kho tài liệu; ưu tiên bổ sung những tài liệu giáo trình, chuyên ngành; tăng cường mảng tài liệu pháp luật, những văn bản, nghị quyết, thông tin phục vụ lãnh đạo... để đáp ứng tốt hơn cho đối tượng bạn đọc là những cán bộ quản lí.

Bên cạnh việc cân đối tỷ lệ bổ sung tài liệu phù hợp với nhu cầu tin trong từng lĩnh vực, Thư viện cần chú ý tăng số lượng bản cho mỗi nhan đề (hiện nay số bản/nhan đề trung bình từ 3–5 bản).

Mảng tài liệu luận văn, luận án, đề tài khoa học tại Thư viện chưa nhiều do mới được tập hợp khoảng 5 năm gần đây. Đây là những tài liệu có thông tin đặc biệt hữu ích đối với cán bộ nghiên cứu, nghiên cứu sinh, học viên sau đại học trong việc tìm hiểu phương pháp nghiên cứu khoa học, lịch sử vấn đề nghiên cứu và tránh những đề tài trùng lặp. Vì vậy, Thư viện cần kết hợp chặt chẽ với Phòng

Khoa học và Công nghệ – Sau đại học để thu nhận đầy đủ và đảm bảo thời gian tính đối với mảng tài liệu này, tiến tới số hóa và đưa dữ liệu lên mạng.

Thư viện cần phối hợp với các khoa tổ chức khai thác hiệu quả nguồn lực thông tin hiện có ở tủ sách các khoa, khắc phục tình trạng các tài liệu bị rời rạc, phân tán hoặc bị trùng lặp. Mặt khác, Thư viện cần quan tâm đến một nguồn tài liệu vô cùng giá trị là tủ sách cá nhân của các cán bộ, giảng viên thu thập được qua những chuyến đi công tác, học tập trong và ngoài nước. Thư viện cần tạo mối liên hệ thường xuyên với các cán bộ, giảng viên này để kịp thời ghi lại danh mục, nơi cung cấp tài liệu để tìm đặt mua hoặc mượn tài liệu. Mặt khác, Thư viện tích cực tìm và vận động các nhà tài trợ trong và ngoài nước hỗ trợ kinh phí hoặc tài liệu.

– Các loại hình tài liệu

Hiện nay, tại Thư viện Trường ĐHSB TP. HCM loại hình tài liệu truyền thống (sách, báo, tạp chí) chiếm khoảng 96% tổng số tài liệu. Các loại hình tài liệu khác như cơ sở dữ liệu điện tử, CD – ROM, băng video, catssettes khoảng 3% và bản đồ, tranh ảnh...là 1%.

Trong kế hoạch, Thư viện sẽ tăng cường bổ sung sách giáo trình, báo, tạp chí chuyên ngành và các loại hình tài liệu điện tử, băng hình, tiếng, dự kiến khoảng 15% kho tài liệu. Như vậy, ngoài việc đáp ứng nhu cầu tin của bạn đọc, Thư viện sẽ giải quyết được một khó khăn hiện nay là tiết kiệm được diện tích kho tài liệu.

– Ngôn ngữ tài liệu

Nhu cầu đọc tài liệu bằng tiếng nước ngoài nhìn chung chưa cao. Đối với đa số sinh viên và một số cán bộ, giảng viên thường sử dụng tài liệu tiếng Việt do trình độ ngoại ngữ bị hạn chế, nhưng họ cho rằng thông tin trong tài liệu tiếng Việt mức độ cập nhật thấp, đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục và khoa học kỹ thuật, không đáp ứng đầy đủ nhu cầu tin. Giải pháp tốt nhất để giải quyết trở ngại này là cộng tác với một số chuyên gia, giảng viên giỏi ngoại ngữ của các khoa hàng năm lập kế hoạch dịch những tài liệu có giá trị sử dụng cao.

– Chia sẻ tài liệu với các thư viện, trung tâm thông tin khác

Hiện tại, ở nhiều nước tiên tiến người ta đã xây dựng cho thư viện các thư mục cây truy nhập trực tuyến OPAC (Online Public Access Catalog). Đó là các cơ sở dữ liệu được khai thác trên mạng có thể truy cập trực tiếp và tức thời mà không cần sự hỗ trợ trung gian của cán bộ thư viện. Đó là bước xuất hiện loại hình thư viện dựa trên máy tính: thư viện điện tử - một xu hướng phát triển quan trọng trong vấn đề tự động hóa thư viện trong tương lai.

Chia sẻ nguồn lực thông tin là một giải pháp hữu hiệu để khắc phục tình trạng thiếu thông tin – tư liệu do các thư viện hoạt động riêng lẻ, đồng thời tiết kiệm kinh phí do sự trùng lặp của tài liệu.

Đối với thư viện đại học, nguồn lực thông tin sẽ được rất dồi dào, phong phú bằng cách xây dựng hoàn chỉnh hệ thống thông tin mạng liên thông giữa Thư viện và các khoa trong trường, liên thông với các thư viện đại học và các trung tâm thông tin trong và ngoài nước. Để thực hiện được điều này, thư viện phải nhanh chóng chuẩn hóa công tác chuyên môn, hoàn thiện hệ thống mạng, xây dựng cơ sở dữ liệu điện tử của mình. Tuy nhiên, một khó khăn rất lớn là sự không thống nhất trong công tác chuyên môn, xử lý kỹ thuật tài liệu và sự chênh lệch về hạ tầng cơ sở, tin học hóa giữa các thư viện. Bên cạnh đó, kinh phí đầu tư để thực hiện việc liên kết mạng tương đối lớn và vấn đề bảo đảm an toàn dữ liệu chưa có quy định rõ ràng.

Giải pháp trước mắt để đáp ứng nhiều hơn nhu cầu tin của người dùng tin Trường ĐHSP TP. HCM là xây dựng danh sách trang Web của các thư viện, trung tâm thông tin, viện nghiên cứu...theo từng nhóm, đưa lên Website Thư viện Trường để giới thiệu cho bạn đọc, từ đó bạn đọc có thể truy cập vào cơ sở dữ liệu của từng thư viện, biết tài liệu mình cần đang có ở đâu và tìm đến đọc.

Thứ hai là các trường xây dựng quy chế, thỏa thuận quyền lợi, trách nhiệm và chi phí phục vụ rõ ràng giữa các thư viện để có thể chia sẻ nguồn tài liệu của nhau, tạo điều kiện cho bạn đọc được mượn liên thư viện.

Thứ ba là các thư viện có nhu cầu thông tin tương đối giống nhau có thể cùng mua chung một cơ sở dữ liệu điện tử để giảm chi phí và tiết kiệm công sức xử lý tài liệu.

2.1.2. Củng cố, nâng cấp cơ sở vật chất và tăng cường các phương tiện thông tin

Hiệu quả của việc quản lý và khai thác thông tin – tư liệu được tạo nên bởi nhiều yếu tố. Cơ sở vật chất và trang thiết bị thư viện là những yếu tố góp phần quan trọng để hoạt động khai thác thông tin – tư liệu có chất lượng tốt.

Việc sử dụng các phương tiện thông tin để hiện đại hóa hoạt động thư viện là điều tất yếu, đã và đang trở thành hiện thực. Hiệu quả của việc ứng dụng máy tính vào việc xử lý thông tin tài liệu, việc liên kết mạng và sử dụng phần mềm thư viện đã tạo điều kiện cho công tác quản lý thông tin được khoa học, chính xác, cũng như hoạt động khai thác thông tin được nhanh chóng, hiệu quả.

Từ năm 1998 đến nay, Thư viện đã sử dụng các phương tiện thông tin để tin học hóa các hoạt động chuyên môn và phục vụ bạn đọc. Tuy nhiên, việc kết nối mạng giữa 2 cơ sở Thư viện thường bị rớt làm ảnh hưởng đến việc truy cập, khai thác thông tin của bạn đọc. Mặt bằng của Thư viện ĐHSP TP. HCM hiện nay quá chật hẹp, mang tính chắp vá. Trường cần nhanh chóng mở rộng mặt bằng Thư viện, tổ chức thêm các phòng phục vụ mới như phòng Multimedia, phòng đọc báo, tạp chí chuyên đề, phòng hướng dẫn sử dụng Thư viện... và ký hợp đồng thuê mạng riêng ảo (virtual private network) của các nhà cung cấp dịch vụ hoặc lắp đặt đường truyền cáp quang nối hai cơ sở.

2.1.3. Nâng cao chất lượng các sản phẩm và dịch vụ thông tin

❖ Sản phẩm thông tin

Sản phẩm thông tin là kết quả của quá trình xử lý thông tin, do một cá nhân hay tập thể thực hiện nhằm thỏa mãn nhu cầu người dùng tin. Quá trình lao động để tạo ra sản phẩm chính là quá trình xử lý thông tin. Sản phẩm được hình thành là nhằm thỏa mãn những nhu cầu thông tin. Như vậy, sản phẩm phải phụ thuộc chặt chẽ vào nhu cầu, cũng như sự vận động biến đổi của nhu cầu. Tương tự như mọi loại sản phẩm khác, sản phẩm thông tin – thư viện trong quá trình tồn tại và phát triển của mình, cần không ngừng được hoàn thiện để thích ứng với nhu cầu mà nó hướng tới – cả về nội dung và hình thức .

Hiện nay, Thư viện Trường ĐHSP TP. HCM có các sản phẩm như tra cứu mục lục trên máy, tra cứu Internet, bản tin Thư viện... Tuy nhiên, bộ máy tra cứu mục lục, tra cứu Internet cần được hoàn thiện hơn. Trong thời gian tới, Thư viện

sẽ biên mục tài liệu điện tử theo từng chuyên ngành cụ thể để người dùng tin có thể tra tìm chính xác những thông tin họ cần và tăng cường cung cấp những sản phẩm thông tin có giá trị cao được thu thập bởi nhiều nguồn, đã được phân tích, cô đọng như thư mục chuyên đề, thông tin chọn lọc, tổng luận, cung cấp những sản phẩm CD-ROM đã được biên soạn theo từng chủ đề...

❖ *Dịch vụ thông tin*

Dịch vụ thông tin bao gồm những hoạt động cung cấp thông tin nhằm thỏa mãn nhu cầu thông tin và trao đổi thông tin của người sử dụng.

Người dùng tin Trường ĐHSP TP. HCM sử dụng nhiều nhất vẫn là các loại dịch vụ truyền thống như mượn tài liệu về nhà, đọc tài liệu tại chỗ, sao chụp tài liệu. Các dịch vụ như hỏi đáp thông tin, triển lãm sách, hội nghị, hội thảo, cung cấp thông tin theo chuyên đề... chưa thu hút nhiều sự quan tâm của bạn đọc. Giải pháp để nâng cao các dịch vụ này là:

- Thường xuyên triển lãm sách mới, tăng cường các cuộc triển lãm, giới thiệu tài liệu theo chuyên đề.
- Thường xuyên tổ chức các buổi hội thảo, nói chuyện chuyên đề, hội nghị bạn đọc.
- Nâng cao chất lượng dịch vụ “ hỏi – đáp thông tin”.
- Tiếp cận bạn đọc trực tiếp, phát hành tờ rơi để giới thiệu dịch vụ cung cấp thông tin, các bộ sưu tập số của Thư viện.

Căn cứ vào nhu cầu của người dùng tin hiện nay, một số dịch vụ mới Thư viện cần phát triển trong thời gian tới là: dịch vụ dịch tài liệu, tổ chức các lớp học hướng dẫn truy cập và lấy tin... Để làm được việc này, Thư viện phải củng cố và phát triển nguồn lực thông tin, đồng thời cán bộ thư viện phải nắm vững cơ cấu tổ chức kho tài liệu, cách truy tìm thông tin theo nhiều phương pháp khác nhau và sử dụng công cụ thông tin hiện đại thành thạo.

2.2. Nâng cao trình độ của cán bộ thư viện

Trong tất cả các yếu tố góp phần làm tăng chất lượng, hiệu quả của hoạt động quản lý và khai thác thông tin thư viện, yếu tố con người là quan trọng nhất và mang tính quyết định. Cán bộ thư viện là cầu nối giữa nguồn tài nguyên thông tin và người dùng tin.

Những năm gần đây, Trường ĐHSP TP.HCM đã hiện đại hóa hầu hết các hoạt động thư viện, tiến tới xây dựng thư viện điện tử. Đó là một thuận lợi rất lớn, nhưng cũng đòi hỏi đội ngũ cán bộ thư viện phải nỗ lực không ngừng để nâng cao trình độ bản thân và thích ứng với môi trường làm việc hoàn toàn thay đổi. Nhiệm vụ của cán bộ thư viện ngày nay không chỉ đơn thuần là lưu giữ, bảo quản và phục vụ tài liệu mà còn phải là những người cung cấp, xử lý, hướng dẫn thông tin cho người sử dụng.

Để làm được điều này, Trường cần có một kế hoạch gửi các cán bộ thư viện đi đào tạo lại, đào tạo mới không chỉ về chuyên môn, nghiệp vụ mà còn cả về tin học, ngoại ngữ, tâm lý, kỹ năng giao tiếp... để có những thái độ, cư xử thích hợp với bạn đọc trong từng tình huống khác nhau. Đồng thời, bổ sung những cán bộ trẻ có năng lực, có khả năng sáng tạo, có tâm huyết.

Mặt khác, cán bộ quản lý thư viện phải là người có đủ năng lực chuyên môn quản lý, năng lực tổ chức thực tiễn và nắm bắt kịp thời xu hướng phát triển chung của các thư viện trong và ngoài nước, từ đó căn cứ vào tình hình thực tế của thư viện mình để xây dựng một kế hoạch phát triển hợp lý trong từng giai đoạn cụ thể.

2.3. Đào tạo người dùng tin

Người dùng tin của thư viện là một bộ phận quan trọng, là yếu tố không thể thiếu trong hoạt động khai thác thông tin - tư liệu. Họ được nhìn nhận qua hai khía cạnh: Là đối tượng phục vụ, khách hàng, người tiêu thụ các sản phẩm của thư viện và là người cung cấp nguồn lực thông tin cho thư viện. Khi bạn đọc được thư viện cung cấp những sản phẩm thông tin có chất lượng, họ sẽ tạo ra những nguồn lực thông tin có giá trị và với nguồn thông tin đó thư viện sẽ lại tổ chức để tạo ra các sản phẩm thông tin có chất lượng hơn.

Với sự phát triển của công nghệ thông tin và thư viện, các sản phẩm và dịch vụ thông tin ngày càng đa dạng và phong phú, người dùng tin phải biết họ cần làm gì và tìm như thế nào, ở đâu để có những thông tin phù hợp một cách nhanh chóng. Mục đích của việc đào tạo người dùng tin chính là để giúp họ hiểu và nắm bắt được các kỹ năng khai thác thông tin, khoanh vùng phạm vi tìm tin và hiểu rõ cách truy tìm tài liệu trong kho.

Trong những năm gần đây, Thư viện đã tổ chức đào tạo người dùng tin thông qua các lớp hướng dẫn sử dụng Thư viện, qua dịch vụ hỏi – đáp, trao đổi trực tiếp, biên soạn bản hướng dẫn ... và đã đáp ứng phần nào nhu cầu của bạn đọc. Tuy nhiên, các hoạt động này mới chỉ thu hút sự quan tâm của sinh viên, số lượng cán bộ tham gia còn rất hạn chế. Chính vì vậy, trong tương lai, Thư viện sẽ xây dựng kế hoạch giới thiệu, tổ chức các khóa học để hướng dẫn thường xuyên và chuyên sâu hơn. Nội dung các khóa học sẽ được thiết kế linh hoạt để phù hợp với đặc điểm, trình độ và nhu cầu của người học. Đối với cán bộ, giảng viên, Thư viện sẽ phối hợp với trung tâm tin học để chú trọng hướng dẫn các kỹ năng thực hành như tìm kiếm, khoanh vùng phạm vi thông tin, sao chép và tạo cơ sở dữ liệu chuyên đề... Đối với sinh viên, cần phải hướng dẫn những thao tác cơ bản về sử dụng máy tính, các lý thuyết tìm tin, cách sắp xếp, tổ chức, tìm kiếm tài liệu trong Thư viện...

Trong thời gian tới, Thư viện sẽ triển khai các lớp hướng dẫn chuyên đề như cách sử dụng trang thiết bị hiện đại để tìm tin, khai thác thông tin trên Internet, sử dụng PowerPoint....

Thực hiện được việc đào tạo người dùng tin sẽ hỗ trợ tốt cho bạn đọc sử dụng tối đa các nguồn lực thông tin, cơ sở, thiết bị của Thư viện và sẽ giảm được áp lực công việc cho cán bộ thư viện. Điều này sẽ mở đường cho việc cải thiện các sản phẩm, dịch vụ thông tin thư viện, đem lại hiệu quả ngày càng tốt hơn, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Trường ĐHSP TP. HCM.

2.4. Tăng cường và mở rộng mối quan hệ với cán bộ, giảng viên và sinh viên

Xây dựng mối quan hệ với giảng viên và sinh viên là một trong những việc thư viện phải hết sức chú trọng. Việc cộng tác liên hệ tốt sẽ đưa họ tham gia vào các hoạt động của thư viện, chia sẻ, cảm thông với thư viện như chính người trong cuộc. Cán bộ thư viện ngày nay không thể chỉ là những người liên lạc viên thụ động mà phải chủ động tìm đến cán bộ, giảng viên và sinh viên để giới thiệu những tài liệu mới, các dịch vụ và các hoạt động của thư viện.

Công tác liên hệ cần bao gồm những hoạt động như:

- Liên hệ thường xuyên với cán bộ, giảng viên các khoa một cách thường kỳ để kịp thời nắm bắt nhu cầu, sự thay đổi về nguồn tài liệu, trao đổi về

những nguồn tư liệu mới (bao gồm danh mục sách mới, thông tin về cách thức đặt sách, nội dung cơ sở dữ liệu), trên cơ sở đó phát triển bộ sưu tập và dịch vụ thư viện, đáp ứng nhu cầu nghiên cứu, giảng dạy và học tập.

- Thăm dò, khảo sát nhu cầu tin để thư viện nắm bắt và đáp ứng kịp thời nhu cầu của bạn đọc.
- Tham dự các cuộc hội thảo về chất lượng giáo dục, đổi mới phương pháp giảng dạy để nắm bắt kịp thời những thay đổi về nội dung, chương trình, phương pháp dạy - học... Từ đó, xác định đúng nhiệm vụ của Thư viện, xây dựng chính sách bổ sung phù hợp và tạo sự gắn bó chặt chẽ giữa cán bộ, giảng viên và Thư viện.
- Cung cấp cho bạn đọc những thông tin cần thiết như giới thiệu tài liệu mới, các sách, bài báo chuyên đề đính kèm tóm tắt, các hoạt động của Thư viện.

3. Kết luận và kiến nghị

Trong thời đại ngày nay, thông tin đã trở thành một nguồn lực quan trọng, là tài sản vô giá của mỗi quốc gia. Đối với nền giáo dục và đào tạo nước ta, thông tin là một công cụ cần thiết để nâng cao chất lượng toàn diện, đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy.

Trường ĐHSP TP.HCM đã và đang khẳng định được vị trí, vai trò đầu tàu của mình trong hệ thống các trường sư phạm khu vực phía Nam. Thư viện trường từng bước được hiện đại hóa và góp phần tích cực trong việc cung cấp thông tin phục vụ công tác nghiên cứu khoa học, giảng dạy, học tập của cán bộ, giảng viên và sinh viên. Tuy nhiên, nhu cầu thông tin ngày càng đa dạng, chuyên sâu hơn đòi hỏi các sản phẩm và dịch vụ thông tin phải có chất lượng hơn. Chính vì vậy, hoạt động quản lý và khai thác thông tin – tư liệu cần được cải tiến, hoàn thiện hơn để đáp ứng nhu cầu tin của bạn đọc một cách đầy đủ, kịp thời. Để đạt được điều này, không thể chỉ là sự nỗ lực của cán bộ thư viện mà còn là sự quan tâm, hỗ trợ của các ngành, các cấp lãnh đạo và sự cộng tác nhiệt tình của các đơn vị, cá nhân trong toàn Trường.

Một số kiến nghị:

❖ ***Đối với các cơ quan trực thuộc Trung ương***

- Lập kế hoạch xây dựng mạng liên kết các cơ sở dữ liệu của các thư viện nói chung và thư viện đại học nói riêng để chia sẻ nguồn lực thông tin với nhau, tạo điều kiện cho người sử dụng khai thác tối đa nguồn thông tin có sẵn.
- Có chính sách ưu tiên cho thư viện được sử dụng, khai thác các sản phẩm thông tin từ nhiều kênh, nhiều nguồn khác nhau, trên mạng Internet với chi phí ưu đãi để thư viện có điều kiện tạo ra nhiều sản phẩm, dịch vụ thông tin có chất lượng cao.
- Tăng cường kinh phí dành cho các trường đại học để xây dựng cơ sở hạ tầng, nâng cao nguồn lực thông tin, bổ sung trang thiết bị hiện đại.
- Có chế độ, chính sách đãi ngộ thích đáng, tương xứng với công việc của cán bộ thư viện.

❖ ***Đối với Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh***

- Với vai trò vô cùng quan trọng trong việc góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học của cán bộ, giảng viên và sinh viên, Thư viện cần được xây ở một vị trí thuận tiện với một diện tích hợp lí để có thể triển khai các hoạt động chuyên môn và mở rộng các dịch vụ thông tin phục vụ bạn đọc.
- Kinh phí mua tài liệu phải được chú trọng, cấp đều đặn và tăng nhiều hơn. Dành một phần kinh phí thích đáng để tổ chức dịch những tài liệu có giá trị sử dụng cao.
- Bổ sung trang thiết bị, hoàn thiện phương tiện thông tin của Thư viện.
- Tích cực tìm nguồn kinh phí thông qua các dự án, các nhà tài trợ để nâng cấp Thư viện, làm giàu nguồn lực thông tin.
- Tạo điều kiện cho cán bộ thư viện tham gia các khóa tập huấn chuyên môn, ngoại ngữ, tin học trong và ngoài nước để cho họ có đủ khả năng làm chủ các phương tiện kỹ thuật hiện đại, lĩnh hội những kiến thức mới, nắm bắt xu hướng hội nhập trong khu vực và trên thế giới.

- Đẩy mạnh phong trào nghiên cứu khoa học, tự học trong giảng viên và sinh viên, tạo thói quen sử dụng Thư viện.

Chúng tôi rất mong những kiến nghị trên sẽ được sự quan tâm, chú ý của các cấp lãnh đạo để thư viện có thể làm tròn nhiệm vụ cung cấp thông tin, đáp ứng nhu cầu tin ngày càng cao của người sử dụng, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, đổi mới phương pháp dạy – học trong nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1].Barbara J. Ford (2006), *Đối tác và người cộng tác: Cán bộ thư viện phải làm việc với giảng viên như thế nào để hỗ trợ nghiên cứu và giảng dạy*. [http://lib.hcmussh.edu.vn /](http://lib.hcmussh.edu.vn/)
- [2].Bùi Loan Thùy (2000), *Những đòi hỏi mới đối với cán bộ quản lí thư viện và cơ quan thông tin trong giai đoạn hiện nay*. Tạp chí Thông tin và Tư liệu, (1), tr. 17-21.
- [3].Hularatne, E. D; Hồng Khanh dịch (2002), *Nhu cầu thông tin và cung cấp thông tin ở các nước đang nước phát triển*. Tạp chí Thông tin và Tư liệu, (4), tr. 25 – 29.
- [4].Joseph B., Frances G., Suzanne T. *Changing nature of collection management in research librerie* <http://www.arl.org/collect/changing.html>
- [5].Nguyễn Thị Lan Thanh (2004), *Thư viện các trường đại học với việc nâng cao chất lượng giáo dục đại học*, Tham luận tại Hội thảo “ Đổi mới giáo dục đại học Việt Nam – Hội nhập và thách thức”, Hà Nội.
- [6].Trung tâm Thông tin Đại học QG Hà Nội (2007), *Xây dựng và phát triển nguồn học liệu phục vụ đào tạo và nghiên cứu khoa học*, kỷ yếu Hội thảo. Đà Lạt.
- [7].Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh (2005), *Báo cáo tình hình giáo dục và đào tạo của Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh: Từ năm 1998 đến tháng 7/2004*.
- [8].Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh (2006), *Đề án quy hoạch phát triển tổng thể Trường Đại học Sư phạm trọng điểm TP. HCM đến năm 2015*.

Tóm tắt**Một số giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động quản lí và khai thác thông tin tại Thư viện Trường Đại học Sư phạm TP. HCM**

Từ việc phân tích thực trạng Thư viện, bài viết đã đưa ra những giải pháp cụ thể như cải tạo cơ sở vật chất, bổ sung trang thiết bị, nâng cao chất lượng của sản phẩm, dịch vụ thông tin, đào tạo cán bộ thư viện và người dùng tin... và một số ý kiến đề xuất để nâng cao hiệu quả hoạt động quản lí, khai thác thông tin tại Thư viện Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

Abstract:**Some Solutions to Enhance the Effect of Information Management and Exploitation at the Library of Hochiminh City University of Pedagogy**

Through analysing the reality of the library, this article offers a number of specific solutions such as improving library facilities, supplementing equipment, improving the quality of resources and information services, and training librarians and library users, etc. The article also puts forward some proposals to enhance the effect of information management and exploitation at the library of Hochiminh City University of Pedagogy.